

Beslutningsforslag nr. B 25. Fremsat den 21. oktober 1997 af Jørn Jespersen (SF), Steen Gade (SF), Jes Lunde (SF) og Kjeld Rahbæk Møller (SF)

Forslag til folketingsbeslutning

om revision af direktiv 90/220/EØF om udsætning i miljøet af genetisk modificerede organismer

I de kommende forhandlinger i EU om revision af direktiv 90/220/EØF af 23. april 1990 om udsætning i miljøet af genetisk modificerede organismer opfordrer Folketinget regeringen til at arbejde for følgende ændringer af direktivet:

1. Komitéprocedure 3A i artikel 21 i direktivet skal som et minimum ændres til komité-procedure 3B.
2. Vurderingskriterierne i bilagene og dermed mulighederne for at afvise en ansøgning skal i markedsføringssager bygge på en samfundsmæssig behovsvurdering, der indeholder socioøkonomiske forhold, nye afhængighedsforhold og forsigtighedsprincippet.
3. Retsgrundlaget skal ændres fra artikel 100 A til artikel 130 S.
4. Offentligheden skal altid høres både i forsøgsudsætninger og i markedsføringssager, og offentligheden i hele EU skal sikres fuld indsigt i sagernes behandling.
5. De afledte og langsigtede miljøkonsekvenser af de enkelte beslutninger skal indgå i godkendelsesvilkårene.
6. Produkter, der markedsføres, skal klart og entydigt mærkes, både når de gensplejsede planter m.v. sælges til landmændene, og når landmændene videresælger afgrøderne.
7. Regeringen skal i standardiseringsarbejdet i tilknytning til direktiv 90/220/EØF og 90/219/EØF forelægge Folketinget udkast til mandater og danske krav samt afsætte de nødvendige ressourcer til at deltage aktivt i dette arbejde.

Bemærkninger til forslaget

ad 1.

Rådets afgørelse af 13. juni 1987 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen og Kommissionens juridiske tjenestes fortolkning af disse regler, har betydet, at Rådet kun med enstemmighed kan afvise en godkendelse, sådan som det var tilfældet i Ciba Geigy majs-sagen. Derfor skal komitéproceduren i direktivet ændres fra en 3A til som et minimum 3B.

ad 2.

Vurderingskriterierne i direktivets bilag indeholder ikke krav om en samfundsmæssig behovsvurdering, der bl.a. vurderer de socioøkonomiske konsekvenser for landbrugsbefolkningen og landbrugsstrukturen, skabelsen af nye afhængighedsforhold m.v. Det skal imidlertid være muligt at afvise en markedsføringsansøgning, alene fordi den ikke opfylder et samfundsmæssigt behov, eller fordi den skaber nye samfundsmæssige problemer, ligesom det til dels har været tilfældet med afvisningen af det gensplejsede kvægvæksthormon BST. I Bowe-rapporten, som blev vedtaget med en resolution den 15. juli 1997 af Europa-Parlamentet, var disse krav også rejst, herunder vurderingen af konsekvenserne af at anvende gensplejsede organismer, der skaber antibiotikaresistens.

ad 3.

En ændring af retsgrundlaget fra artikel 100 A til artikel 130 S sikrer, at det bliver muligt at gennemføre en minimumslovgivning, sådan som det er tilfældet med direktiv 90/219/EØF om indesluttet anvendelse af genetisk modificerede mikroorganismer. Det betyder samtidig, at det er muligt at stille skærpede krav før og efter en evt. godkendelse.

ad 4.

Offentligheden har med det nuværende direktiv meget ringe muligheder for at få indsigt i sagernes behandling. I Danmark er der indført en procedure, hvor Folketinget orienteres. I de fleste andre lande bliver befolkningen først orienteret, når tilladelsen er udstedt. Det er demokratisk helt utilfredsstillende, og en obligatorisk høring af interesseorganisationer skal derfor indarbejdes i direktivet, ligesom der skal være offentlighed i komitéproceduren og embedsmandskomiteens arbejde og deres evt. afstemninger. Der skal opbygges en database, der indeholder alle sagens akter, og som er offentligt tilgængelig.

ad 5.

I dag er det ikke muligt at gøre en godkendelse betinget af, at konsekvenserne for det samlede pesticidforbrug behandles samtidig med de enkelte ansøgningssager. Det samme gælder f.eks. konsekvenserne for biodiversitet. Disse forhold skal ændres.

ad 6.

Mærkningen af GMO'erne skal ikke kun omfatte frøparkerne, men også de produkter, landmændene videresælger. Kravet om separation bør indgå i mærkningsreglerne.

ad 7.

Der er en lang række standarder under udarbejdelse på gensplejningsområdet. Indtil nu har regeringen kun passivt fulgt arbejdet i CEN igennem Dansk Standard. Da standarderne kan blive afgørende for miljøbeskyttelsesniveauet m.v., ønsker SF, at regeringen opprioriterer dette arbejde kraftigt.

Skriftlig fremsættelse

Jørn Jespersen (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte

Forslag til folketingsbeslutning om revision af direktiv 90/220/EØF om udsætning i miljøet af genetisk modificerede organismer.

(Beslutningsforslag nr. B 25).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.